

nímu zajištění Jednoty a jejímu veřejnému postavení oslabila asi pozornost k věcem řádu ve skutečné sborové práci. V Litomyšli musil r. 1544 B. Augusta řešit nenadále odhalený případ delšího nedovoleného styku předního dvořana pana Kostky s komornou pánovy choti. Oba byli z Jednoty. Augusta provedl velmi okázale jejich vyloučení ze sboru za velikého pohnutí celého shromáždění způsobem, jež kritikové Jednoty pokládali za příliš krutý, takže Augustovi spolupracovníci hájili svého představeného otištěním jeho tehdejšího kázání a jeho vyličení celého aktu.

Důležité je, že obrat z r. 1546, výrazným návratem k Lukášovým spisům prohlášený, *nijak neznamenal změnu v učení Jednoty*, jak se zatím pod luterským vlivem vyvinulo. Příklon k luterskému pojetí svátostí, odstranění druhého křtu přistupujících, zejména pak učení o ospravedlnění z víry zůstalo v platnosti. Konfese z r. 1535 nebyla změněna. Bratři přijali základní zvěst luterské reformace trvale, i když si nyní lépe uvědomili, jakou ztrátou hrozilo Jednotě nedostatečné střechení darů jí udělených: onoho pro ni tak příznačného spojení víry s poslušností a vytrvalé péče o obecenství věřících ve sborech, vedených řádem a kázní.

V PRVNÍCH týdnech r. 1547 ztratila Jednota dva ze svých čtyř seniorů. Dne 22. ledna zemřel v Prostějově B. Martin Michalec, jenž na Moravě „biskupský úřad s velikou chválou vedl“. A již 11. února ho následoval B. Jan Roh v Boleslavi, sudí Jednoty od r. 1532, o jehož činnosti bylo tolikrát co vyprávět. Třebas jej iniciativností předčil Augusta, požíval i on v Jednotě veliké vážnosti jako muž statečný a soudný, i literární prací významný. Ač jeho výslovnost nesla vždy stopy jeho chodského původu, pěstoval český jazyk i mluvnicky a dbal o jeho pravopis. Nejedněm, kdo za jeho života či potom posuzovali kriticky činnost Augustovu jako příliš mimo Jednotu obrácenou, jevil se B. Roh mužem nad něho vynikajícím, „orlem nad Augustou“. V dané chvíli bylo ovšem přirozené, že úřad sudího byl přenesen právě na B. Augustu. K doplňovací volbě nových Starších zatím nedošlo.

Pro orientaci Jednoty odchod B. Roha významu neměl. V novém přilnutí k jejím domácím darům, k nimž B. Roh krátce před svou smrtí tak výrazně poukázal, uvidíme vyrůstat v nastupující generaci většinu vůdčích osob v Jednotě. B. Jan Jirek zůstal, pravda, zaměřen lutersky. Ale byl tu B. Jan Černý, jenž se latinisovaným jménem *Nigranus* odlišoval od bratra Lukášova, lékaře Jana Černého-Nigra. Narodil se z bratrské rodiny, snad v Kunvaldě. Po určitém zakolísání, z něhož se po letech zpovídal ve svém „Napomenutí všech věrných“ [1555], upevnil se ve věrnosti Jednotě a vstoupil asi dvacetiletý do bratrského domu v Boleslavi ještě za života Lukášova. Narodil se tedy aspoň r. 1508 či dříve. Když se r. 1537 stal knězem, působil úspěšně v Brandýse n. L. On to byl, jenž odtud k nelibosti podobojích i katolíků zajížděl do středočeských měst, do Nymburka, do Kolína, ba i do Prahy, do Berouna, do Slaného, do okolí hradu Točnicka, aby tu všude shromažďoval Bratry a sloužil jim. Získal si jméno znamenitého kazatele i přísného duchovního správce. R. 1543 byl pojat do Úzké rady. Zmínili jsme se již o něm jako o historikovi Jednoty. Povíme později více o tom, jak se na tomto poli i jinak o Jednotu zasloužil.

Z bratrské rodiny v Uherském Brodě na Moravě pocházel B. Jiří, jemuž se později dostalo jména *Izrael*, narozený r. 1510 či již 1500. Syn kovářův musil dlouho prosit otce, jenž jej přidržoval ke svému řemeslu, aby směl odejít do bratrského domu a vzdělávat se na kněze. Byl učedníkem při B. Augustovi, jež provázel na jeho cestách za Lutherem. Teprve r. 1540 se stal knězem; svěřili mu správu sboru v Turnově. Nebylo ještě patrné, co odhodlané energie pro nečekané budoucí úkoly je skryto v tomto muži; či snad přece projevil již něco ze své statečnosti, obdržel-li od Bratří právě to biblické jméno, jímž byl ozdoben? Znamenat Izrael podle Bratří „kníže Boha silného“.

Značně mladší byl B. Matěj Červenka, *Erythraeus* latinským překladem svého jména zvaný, rodem z Čelákovic východně od Prahy. Narodil se r. 1521 patrně z rodiny podobojí, je-li o něm zpráva, že byl dvanáctiletý přijat do Jednoty v Boleslavi. Tu se mu stal učitelem B. Roh. Hocha nepochybně výjimečně na-